



REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURRENCËS
KOMISIONI I KONKURRENCËS

Nr. 763/prot.

Tiranë, më 26.09.2025

VENDIM

Nr. 1214, Datë 26.09.2025

“PËR DHËNIEN E DISA REKOMANDIMEVE AUTORITETIT TË KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE LIDHUR ME DOKUMENTIN PËR KËSHILLIM PUBLIK “ANALIZË E TREGUT TELEFONISË FIKSE: TREGJET ME SHUMICË TË TERMINIMIT DHE TRANZITIMIT TË THIRRJEVE NË RRJETET TELEFONIKE PUBLIKE NGA VENDNDODHJE FIKSE”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar
Znj.	Fatjola DELIJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 26.09.2025, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Dhënia e disa rekomandime Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare lidhur me dokumentin nxjerrjen për këshillim publik të dokumentit “Analizë e tregut telefonisë fikse: tregjet me shumicë të terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike nga vendndodhje fikse”.

Baza Ligjore: Neni 24, shkronja (d), neni 26 dhe neni 70 e Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm, të Autoritetit të Konkurrencës,

VËREN SE :

1. Këshilli Drejtues i AKEP-it me Vendimin nr. 11, datë 27.08.2025, miratoi nxjerrjen për këshillim publik të dokumentit “Analizë e tregut telefonisë fikse: tregjet me shumicë të terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike nga vendndodhje fikse”.
2. AKEP në vijim të bashkëpunimit dhe detyrimeve që përcakton Ligji nr. 54/2024 “Për Komunikimet Elektronike ne Republikën e Shqipërisë”, (Ligji nr. 54/2024), dhe nenet 69 dhe 70 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, (Ligji nr. 9121/2003), me shkresën nr. 1278/2 prot., datë 29.08.2025 (protokolluar pranë AK me nr. 763 prot., datë 01.09.2025), mirëpret komentet e Autoritetit të Konkurrencës për dokumentin e nxjerrë për këshillim publik, lidhur me “Analizë e tregut telefonisë fikse: tregjet me shumicë të terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike nga vendndodhje fikse”.

3. Terminimi i thirrjeve nga rrjetet fikse (FTR) është një shërbim me shumicë i ofruar nga operatori i një rrjeti fiks për t'i mundësuar konsumatorëve të rrjetit të tij marrjen e thirrjeve. Kur ofruesit e shërbimeve të thirrjeve nga rrjetet fikse ose mobile ju mundësojnë pajtimtarëve të tyre dërgimin (kryerjen) e thirrjes në numrat e rrjeteve fikse të Republikës së Shqipërisë, ata i paguajnë operatorit që u mundëson terminimin e thirrjes një tarifë me shumicë për këtë shërbim, që quhet 'tarifa e terminimit të thirrjes në rrjetet fikse'. FTR-të përcaktohen mbi bazë tarifimi për minutë dhe aktualisht, sipas parashikimeve të legjislacionit të tregut të komunikimeve elektronike në Republikën e Shqipërisë, janë subjekt rregullimi, rregullim i cili bëhet nga Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP).
4. Bazuar në rregulloren nr. 9, datë 17.07.2009 "Për Analizën e tregut", e ndryshuar, AKEP analizon për FNT tregjet përkatëse të kësaj rregulloreje si tregje të mundshme për ndërhyrje ex-ante në territorin e Republikës së Shqipërisë në fushën e komunikimeve elektronike, inter allias:
 - Tregun me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjete publike telefonike individuale të ofruara nga vendndodhje fikse. Tregu me shumicë i terminimit të thirrjeve kombëtare nga rrjetet fikse është pjesë e listës së tregjeve të përcaktuar në rregulloren 9/2009 dhe listës së tregjeve në rekomandimin e KE të vitit 2014 dhe pjesë e analizave të mëparshme të realizuara nga AKEP, si i tillë për analizën e këtij tregu nuk është e nevojshme kryerja e testit të tre kritereve.
 - Ndërsa për tregje të tjera të cilat nuk janë pjesë e listës së tregjeve dhe Rekomandimit të fundit të KE-së, AKEP mbart detyrimin e aplikimit të testit të 3 kritereve. Në këtë dokument është aplikuar testi i 3 kritereve për tregun me shumicë të tranzitimit të thirrjeve kombëtare nga vendndodhje fikse.
5. AKEP, duke marrë në konsideratë rrethanat kombëtare harton dokumentin e analizës për shërbimet e komunikimeve elektronike dhe përcakton tregjet përkatëse, dhe në vijim të kësaj analize përcakton nëse në këto tregje ka konkurrencë efektive. Në rastet kur AKEP evidenton se një apo më shumë sipërmarrës ka/kanë Fuqi të Ndjeshme në Treg, atëherë ai vendos masat e nevojshme, të njohura si kushtet dhe detyrimet për sipërmarrësin/sipërmarrësit e përcaktuar me FNT, me qëllim adresimin/parandalimin e problematikave të tregut.
6. Gjatë periudhës 2020 – 2024, në tregun vendas janë shënuar ndryshime të rëndësishme në tregjet e komunikimeve elektronike, si në aspektin e zhvillimeve teknologjike dhe cilësisë së shërbimit, ashtu edhe në aspektin e ndryshimeve strukturore të sipërmarrësve kryesorë që ofrojnë shërbime nëpërmjet rrjeteve fikse dhe atyre mobile. Disa nga zhvillimet kryesore strukturore paraqiten si më poshtë vijon:
 - a. Përfundimi i kontrollit të shoqërisë ABCOM SHPK nga shoqëria Vodafone Albania sh.a., autorizuar me vendim të Komisionit të Konkurrencës nr. 676, datë 7.2.2020. Ndryshim i cili i ka mundësuar shoqërisë Vodafone Albania të jetë tashmë një ndër konkurrentët kryesorë edhe në tregun e shërbimeve të ofruara nëpërmjet rrjeteve fikse;
 - b. Sipas pikës 3 të VKD 23/2020, është vendosur kalimi i detyrimeve të vendosura për FNT (Fuqi të Ndjeshme në Treg), ndaj sipërmarrësit "Abcom" sh.p.k tek sipërmarrësi "Vodafone Albania" sh.a, në përputhje me përcaktimet e Vendimit të Këshillit Drejtues të AKEP nr. 24, datë 30.03.2018 "Për përcaktimin e sipërmarrësve me Fuqi të Ndjeshme në Treg për terminimin e thirrjeve në rrjetet e tyre individuale publike të telefonisë fikse dhe vendosjen e masave rregulluese" dhe Vendimit të Këshillit Drejtues të AKEP nr. 77, datë 01.10.2018 "Për

- rregullimin e tarifave të sipërmarrësve me Fuqi të Ndjeshme në Treg për terminimin e thirrjeve në rrjetet e tyre individuale publike të telefonisë fikse dhe vendosjen e masave rregulluese”.*
- c. *Komisioni i Konkurrencës, me anë të vendimit nr. 855, datë 14.1.2022 ka vendosur për Autorizimin e përqendrimit të realizuar nga përftimi i kontrollit nëpërmjet blerjes së 80.27% të aksioneve të shoqërisë Albtelecom sh.a., nga shoqëria 4iG Nyilvanosan Mukodo Reszvenytarsasag (4iG Nyrt);*
- d. *Komisioni i Konkurrencës, me anë të vendimit nr. 869, datë 8.3.2022, autorizoi përqendrimin e realizuar nëpërmjet përfimit të kontrollit të shoqërisë Albania Telecom Invest AD nga shoqëria 4iG Nyilvanosan Mukodo Reszvenytarsasag;*
- e. *Këshilli Drejtues i AKEP, më anë të vendimit nr.14, datë 7.11.2022, ka miratuar transferimin e të drejtave të përdorimit të frekuencave të dhëna sipas regjimit të autorizimit individual dhe regjimit të autorizimit të përgjithshëm, si dhe për transferimin e të drejtave dhe detyrimeve të caktuara në aktet rregullatore të nxjerra nga AKEP nga sipërmarrësi “Albtelecom sh.a.” te sipërmarrësi “One Telecommunications sh.a.”;*
- f. *Këshilli Drejtues i AKEP, më anë të vendimit nr.15, datë 16.12.2022, ka miratuar transferimin e të drejtave të përdorimit të disa frekuencave nga sipërmarrësit “Albtelecom sh.a.” dhe “One Telecommunications sh.a.” tek sipërmarrësi “Vodafone Albania sh.a.”.*
7. Si rezultat edhe i ndryshimeve të ndodhura në tregun e ofrimit të shërbimeve të komunikimeve elektronike (pika 8), duke filluar nga data 1 janar 2023 One Albania dhe Vodafone Albania ushtrojnë veprimtarinë e tyre në të dyja tregjet e ofrimit të shërbimeve mobile dhe fikse. Të dy këto shoqëri janë sipërmarrësit me pjesët më mëdha në tregun e ofrimit të shërbimit broadband nëpërmjet rrjeteve fikse për numër pajtimtarësh.
8. Ky dokument që nxirret për këshillim publik përmban analizën e tregut për tregjet përkatës të mëposhtëm:
- i. *Tregu me shumicë i terminimit të thirrjeve në rrjete publike telefonike individuale te ofruara nga vendndodhje fikse;*
- ii. *Tregu me shumicë i shërbimeve të tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike nga vendndodhje fikse.*
9. Në tregun përkatës të terminimit të thirrjeve secili operator i rrjetit të telefonisë individuale të ofruar nga vendndodhje fikse është me fuqi të ndjeshme në treg pasi është monopolist në ofrimin e terminimit të thirrjeve në rrjetin e vet.
10. AKEP bazuar në përcaktimet e Ligjit nr. 9918/2008 (nenet 31 e në vijim, të Kreut VI mbi Rregullimin e konkurrencës), Rregulloren për Analizën e Tregut, gjatë periudhës 2017–2018 kreu procedurën e analizës së tregut të telefonisë fikse, në përfundim të së cilës u miratuan vendimet e mëposhtme:
- i. *Vendimi nr. 21, datë 30.03.2018, për “Miratimin e Dokumentit: Analizë e tregut të telefonisë fikse: tregjet me shumicë të terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike fikse -Dokumenti përfundimtar”;*
- ii. *Vendimi nr. 22, datë 30.03.2018, për “Përcaktimin e sipërmarrësit Albtelecom Sh.a., me Fuqi të Ndjeshme në Treg dhe vendosjen e masave rregulluese për shërbimet e terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjet fikse”;*

- iii. Vendimi nr. 23, datë 30.03.2018, për *"Përcaktimin e sipërmarrësit One Telecommunications Sh.a., sipërmarrës me Fuqi të Ndjeshme në Treg për terminimin e thirrjeve në rrjetin publik One Telecommunications drejt numrave gjeografikë fikse dhe vendosjen e masave rregulluese"*;
- iv. Vendimi nr. 24, datë 30.03.2018, për *"Përcaktimin e sipërmarrësve me Fuqi të Ndjeshme në Treg për terminimin e thirrjeve në rrjetet e tyre individuale publike të telefonisë fikse dhe vendosjen e masave rregulluese"*;
11. Vendimet e mësipërme të AKEP përmbanin:
- Përcaktimin e Albtelcom sh.a. sipërmarrës me FNT në tregun me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetin e vet publik telefonik të ofruara nga vendndodhje fikse dhe në tregun me shumicë të tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike fikse dhe vendosjen e masave rregullues;
 - Përcaktimin e sipërmarrësve (operatorë alternativë) me FNT në tregun e terminimit të thirrjeve në rrjetet e tyre individuale të telefonisë fikse dhe vendosjen e masave rregulluese;
 - Përcaktimin e One Telecommunications sh.a sipërmarrës me Fuqi të Ndjeshme në Treg për terminimin e thirrjeve në rrjetin publik One Telecommunications drejt numrave gjeografikë fikse dhe vendosjen e masave rregulluese.
12. Në lidhje me statusin e FNT të Albtelcom për terminimin dhe tranzitimin e thirrjeve, AKEP në vitin 2018 vendosi detyrimet e mëposhtme:
- Detyrimi i Mosdiskriminimit (Neni 39);
 - Detyrimi i transparencës (Neni 40);
 - Detyrimi për akses dhe interkoneksion dhe përdorimi i përbashkët i faciliteteve të rrjetit (Neni 42);
 - Detyrimi për kontroll të tarifave dhe orientim në kosto (Neni 45).
13. Masat rregulluese ndaj operatorëve Alternativë dhe të One Telecommunications (One Telecommunications fikse) për FNT në terminimin e thirrjeve në rrjetet e tyre në vitin 2018 janë:
- Detyrimi i Mosdiskriminimit (Neni 39);
 - Detyrimi i transparencës (Neni 40);
 - Detyrimi për akses dhe interkoneksion dhe përdorimi i përbashkët i faciliteteve të rrjetit (Neni 42);
 - Detyrimi për kontroll tarife dhe orientim në kosto (neni 45).
- *Detyrimet për këta operatorë nuk përfshijnë publikim të RIO-s, si dhe një sërë detyrimesh të tjera të vendosura ndaj Albtelcom. Detyrimi i kontrollit të tarifës përfshin rregullimin nga AKEP të tarifave të terminimit të operatorëve alternativë.
14. Në zbatim të parashikimeve të Kodit të ri të Komunikimeve Elektronike Evropiane, Komisioni Evropian miratoi Rregulloren e Deleguar 2021/654, datë 18.12.2020, për implementimin e një tarife maksimale të përbashkët terminimi në të gjithë Bashkimin Evropian. Sipas kësaj Rregullore, që nga data 1 korrik 2021 ka filluar implementimi i tarifave të përbashkëta të terminimit në vendet e BE-së në vlerën 0.07 eurocent për minutë.
15. Nga të dhënat e paraqitura në këtë document sa më sipër vërehet se tarifat e terminimit të thirrjeve në rrjetet telefonike fikse në Shqipëri janë dukshëm më të larta se ato të vendeve të BEREC, si për mesataren e thjeshtë të 37 vendeve ashtu edhe për atë të 27 vendeve të BE. Gjithashtu, tarifa aktuale e terminimit fikse FTR në Shqipëri është shumë herë më e lartë në krahasim me tarifën e



përbashkët të terminimit FTR 0.07 eurocent/min e implementuar në vendet e BE.

16. Në kushtet në të cilën ndodhet tregu i telefonisë fikse në vendin tonë, në mungesë të ndërtimit të modelit BU LRIC të pastër, AKEP ka përdorur metodën e rregullimit sipas tarifës mesatare në vendet e BE/rajonit (benchmark). Tregu i telefonisë fikse në vendin tonë karakterizohet nga:
 - një normë mjaft e ulët e penetrimit rreth 6.9% për vitin 2024 krahasuar me vendet e tjera në BE dhe rajonit, norma e penetrimit në vitin 2024 u rrit lehtë krahasuar me periudhën pararendese, si pasojë e uljes së bazës së popullsisë nga të dhënat e Census 2023;
 - një rënie e ndjeshme e trafikut të thirrjeve të origjinuara nga rrjetet e telefonisë fikse në vite dhe të ardhurave respektive të sipërmarrësve të telefonisë fikse;
 - kërkesa gjithnjë e në rënie e përdorimit të shërbimeve të telefonisë fikse, si rrjedhojë edhe e rritjes së përdorimit në masë të shërbimeve të telefonisë mobile ku përfshihen edhe përdorimi i aplikacioneve OTT.
17. Në mungesë të një modeli kostosh sipas metodës BU-LRIC, duke pasur parasysh karakteristikat e tregu të ofrimit të shërbimit të telefonisë fikse në Shqipëri, si edhe argumentet e parashtruara sa më sipër AKEP propozon vijimin e rregullimit të tarifave të terminimit të thirrjeve në rrjetet fikse duke u bazuar në metodologjinë e benchmark.
18. Shërbimet e rrjeteve fikse telefoni dhe/ose internet në Shqipëri ofrohen/janë njoftuar nga rreth 251 sipërmarrës, të cilët zotërojnë rrjetet infrastrukturore të tyre, përfshirë rrjetin e aksesit apo të lidhjes direkt me përdoruesit fundorë, nga të cilët numri i operatorëve që ofrojnë shërbimin e telefonisë fikse (të pajisur me numeracion gjeografik) është 29.
19. Një pjesë e madhe e operatorëve alternativë janë të vegjël dhe me prani shumë të kufizuar rrjeti në zona urbane apo rurale afër qendrave urbane. Sipas të dhënave statistikore të depozituara në AKEP rezulton se numri i operatorëve të aktivë të rrjeteve të telefonisë fikse është 29.
20. Gjatë periudhës 2018–2024, tregu i telefonisë fikse në Shqipëri ka përjetuar një rënie të ndjeshme dhe të vazhdueshme të numrit të pajtimtarëve. Nga rreth 249 mijë pajtimtarë në vitin 2018, ky numër ka zbritur në rreth 165 mijë në fund të vitit 2024, që përfaqëson një ulje me afërsisht 33% në harkun e gjashtë viteve. Vetëm gjatë vitit të fundit (2023–2024), rënia është rreth 4%. Ky trend reflekton zhvillimet strukturore dhe teknologjike në treg, përfshirë, zëvendësimin e telefonisë fikse me shërbime të lëvizshme dhe zgjidhje mbi rrjetet IP (VoIP), zhvillimin e rrjeteve të internetit broadband, që ofrojnë komunikim të integruar dhe më efikas, ndryshimet demografike, veçanërisht reduktimin e popullsisë, të pasqyruar pas regjistrimit të Censurit 2023, që ka ndikuar në përlllogaritjen e normës së penetrimit. Pavarësisht rënies në terma absolutë, norma e penetrimit në vitin 2024 u rrit lehtë në 6.88%, si pasojë e uljes së bazës së popullsisë. Megjithatë, kjo normë mbetet shumë më e ulët krahasuar me mesataren botërore, që është rreth 11% si dhe me vendet e zhvilluara, ku telefonia fikse ende ruan një normë përdorimi rreth 33%. Të dhënat konfirmojnë se rënia e pajtimtarëve nuk është një fenomen i përkohshëm, por një orientim afatgjatë i tregut drejt alternativave më fleksibël dhe bashkëkohore të komunikimit elektronik.
21. Numri i pajtimtarëve të telefonisë fikse për 100 banorë në Shqipëri është dukshëm më ulët se ai në vendet e tjera të rajonit, normat më të larta të pajtimtarëve për 100 banorë për vitin 2023 janë në Serbi (37), Mal të Zi (30), në Maqedoninë e Veriut (24), e ndjekur nga Bosnja Hercegovina me (19).

22. Operatori me pjesën më të madhe në treg është One Albania rreth 81.1 %, i ndjekur nga ASC me rreth 7.1%, Vodafone me rreth 4.4%, OA të tjerë me 5.3% dhe Nisatel me 2.1%. Pavarësisht se numri i pajtimtarëve të telefonisë ka shënuar rënie të vazhdueshme peshë e pjesës së tregut të pajtimtarëve të One Albania ka vazhduar të rritet që nga viti 2018 e në vazhdim, kjo si rrjedhojë e normës së rënies më të lartë të operatorëve të tjerë. Ajo që konstatohet është se për vitin 2024 pjesa e pajtimtarëve për operatorët kryesor ka pësuar rënie krahasuar me vitin 2023, ndërkohë që ASC ka shënuar një rritje të lehtë dhe Nisatel ka pasur rritje me rreth 4%.
23. Aktualisht ASC është operatori alternativ me numrin më të madh të linjave të telefonisë fikse, i cili ka pasur të njëjtin nivel gjatë vitit 2024 krahasuar me vitin 2023. Vlen të vihet në dukje se një pjesë e konsiderueshme e pajtimtarëve të shërbimeve nga rrjete fikse janë përdorues të paketave të integruara, që përfshijnë Internetin broadband fiks dhe IPTV si shërbim kryesor, ndërsa përdorimi i telefonisë fikse është shumë i ulët.
24. Nga të dhënat në këtë dokument evidentohet se One Albania është operatori i vetëm me shtrirje të rrjetit në të gjitha qarqet e vendit, si edhe zotëron një pjesë të konsiderueshme të infrastrukturës kombëtare për ofrimin e shërbimeve nga rrjetet fikse. Operatorët e tjerë, janë të përqendruar në qarqet më të mëdha të vendit, kryesisht zonat me densitet të lartë të popullsisë.
25. One Albania ka ruajtur pjesën më të madhe të tregut për thirrjet dalëse në telefoninë fikse, si rrjedhojë e bazës më të madhe të pajtimtarëve, por ashtu si operatorët e tjerë, edhe ky operator ka regjistruar një rënie të vazhdueshme të volumit të trafikut në këtë segment. Ecuria e pjesëve të tregut për trafikun dalës të One Albania nga 2018 deri në vitin 2024, ka pësuar rënie nga 86% në 2018 në 62% pjesë tregu në vitin 2024. Ndërsa pjesa tjetër e tregut për thirrjet dalëse i përket operatorëve të tjerë të telefonisë fikse, ku në tërësinë e tyre reflektohet rënie e trafikut dalës nga rrjetet e tyre. Në harkun kohor të referuar me sipër, veçanërisht në periudhën 2020-2024, Vodafone Albania ka shënuar një rritje të pjesëve të tregut nga viti 2020 deri në 2024 (nga 7% në rreth 13% në vitin 2024) periudhe kohore në të cilën është realizuar dhe bashkimi me përrthithje nga Vodafone për operatorin Abcom.
26. Bazuar në të dhënat e raportuara, për vitin 2024 operatorët me pjesët më të mëdha të tregut broadband fiks për sa i përket treguesit të numrit të pajtimtarëve paraqiten si më poshtë vijon:
- One Albania zotëron rreth 22% pjesë tregu;
 - Vodafone Albania zotëron rreth 21% pjesë tregu;
 - A.S.C zotëron rreth 9% pjesë tregu;
 - Abissnet me rreth 6% pjesë tregu;
 - Digicom zotëron rreth 5% pjesë tregu;
 - Nisatel zotëron rreth 4% pjesë tregu;
 - OA (operator të tjerë), me rreth 33% të tregut.
27. Bazuar në ecurinë e pjesëve të tregut për numër pajtimtarësh të telefonisë fikse të One Albania dhe operatorëve alternativë për periudhën 2019-2024. operatori me pjesën më të madhe në treg, për vitin 2024 vazhdon të jetë One Albania me rreth 80.7%, i ndjekur nga ASC me rreth 7.14%, Vodafone Albania me rreth 4.4%, dhe operatorët e tjerë me 7.4%. Ajo që konstatohet është se pavarësisht se pjesa e tregut të One Albania në përqindje ka pësuar rritje, rënia e numrit të pajtimtarëve të këtij shërbimi ka qenë në ulje të vazhdueshme edhe për këtë sipërmarrës.

28. Gjatë vitit 2024, rreth 78% e të ardhurave të këtij tregu janë gjeneruar nga 6 sipërmarrës kryesorë, konkretisht: One Albania (26%), Vodafone sh.a (24%), ASC (8%), Digicom (6%), Abissnet (6%), Nisatel (4%), ndërsa operatorët e tjerë alternativë (OA) kanë gjeneruar rreth 24% të të ardhurave të këtij tregu. Në krahasim me vitin 2023 vihet re një rënie e dukshme e One Albania me rreth 26 %, një rritje në peshën e të ardhurave nga Vodafone Albania me 4.5 %, rritje me 13 % nga ASC, rritje me 39 % nga Abisnet ndërsa operatorët e tjerë një rritje rreth 12.6 %.
29. Tregu i shërbimeve fikse po diversifikohet dhe po rristrukturohet, me një tendencë të qartë në favor të operatorëve alternativë më të vegjël (Digicom, Abissnet, ASC), të cilët po fitojnë terren falë ofertave fleksibile dhe investimeve në teknologji të re. Operatorët më të mëdhenj tradicionalë si One Albania janë përballur me sfida që lidhen me mbajtjen e pjesës së tregut dhe rentabilitetin në kushte konkurruese. Rritja e vazhdueshme e Vodafone dhe ASC tregon strategji efektive për integrimin e shërbimeve fikse dhe mobile dhe zhvillimin e infrastrukturës.
30. Shërbimet në nivelin me shumicë janë shërbime të nevojshme për operatorët e rrjeteve fikse dhe celulare dhe ofruesit e shërbimeve që të ofrojnë shërbimet të telefonisë përdoruesve fundorë, pra në nivelin me pakicë. Në nivelin me shumicë shërbimet e nevojshme të operatorëve për të ofruar thirrje drejt rrjeteve të tjera janë origjinimi, terminimi dhe tranzitimi i thirrjeve të cilat janë elemente të nevojshme për të ofruar thirrje telefonike pajtimtarëve të rrjeteve fikse, thirrje drejt pajtimtarëve të rrjeteve fikse dhe për të vijuar thirrjet drejt këtyre pajtimtarëve. Njëkohësisht këto shërbime shërbejnë si inpute edhe për ofrimin e thirrjeve nga rrjetet celulare drejt rrjeteve fikse.
31. Terminimi dhe tranzitimi i thirrjeve në rrjetet fikse janë shërbime me shumicë, të cilët përbën një input të domosdoshëm për operatorët e rrjeteve të tjerë (fikse dhe celulare) që t'u ofrojnë thirrje përdoruesve të rrjetit të vet drejt përdoruesve të një rrjeti fikse.
32. Kontrolli 100% i rrjetit terminues nga secili ofrues i shërbimit të terminimit të thirrjeve në rrjetin e tij, përbën në këtë mënyrë edhe 100% pjesë tregu, duke e identifikuar si monopolist në ofrimin e këtij shërbimi. Ky përcaktim mbi pjesën e tregut në masën 100% nga secili operator i telefonisë fikse ruan të njëjtën linjë arsyetimi të përdorur edhe në analizat pararendëse. Pjesa e tregut të terminimit të thirrjeve drejt abonentëve të rrjetit nuk varet nga madhësia e rrjetit, pasi pavarësisht madhësisë apo numrit të pajtimtarëve në rrjet, secili operator është monopolist në ofrimin e terminimit të thirrjeve drejt abonentëve të vet.
33. Pjesa e tregut prej 100% që secili operator ka në terminimin e thirrjeve në rrjetin e tij, nuk pritet të ndryshojë pasi nuk ka as alternativë teknike për zëvendësimin e tij:
- Teknikisht nuk ka asnjë mundësi për terminimin e thirrjeve nga një rrjet A në një rrjet B pa ndërveprimin e operatorit që zotëron pajtimtarët drejt të cilëve është destinuar thirrja;
 - Barrierat e natyrës teknike janë të paevitueshme për të mundësuar shërbimin e terminimit të një rrjeti tjetër në mungesë të koordinimit dhe gjetjes së një vije sjellje të përbashkët në negociatat që mund të zhvillohen.
34. Në Shqipëri, duke filluar nga data 1.01.2016, AKEP ka përdorur metodën e rregullimit sipas tarifës mesatare në vendet e BE/rajonit (benchmark) duke aplikuar një reduktim të përshkallëzuar (glide path), për unifikimin e tarifës së terminimit (simetrike për të gjithë operatorët fikse). Tarifa e terminimit në rrjetet fikse të ofrimit të shërbimit të terminimit aktualisht është në vlerën maksimale 0.70 lekë/min, e cila është sa tarifa mesatare (benchmark) e vendeve të BEREC që

aplikojnë një segment dhe sa mesatarja e tre segmenteve në vendet e BEREC dhe BE, më 1.01.2014.

35. Në përdorimin e metodologjisë së rregullimit sipas tarifës mesatare në vendet e BE/rajonit (benchmark) AKEP ka marrë parasysh Rekomandimin e KE-së Maj 2009 për trajtimin rregullator të tarifave të terminimit në rrjetet mobile dhe rrjetet fikse, si dhe kushtet e tregut të telefonisë fikse në Shqipëri. Rekomandimi i KE-së përcakton vendosjen e tarifave simetrike për FTR sipas kostos së operatorit efikas. Përcaktimi i tarifave të terminimit të orientuara në kosto është në përputhje me kuadrin rregullator (ligji i komunikimeve elektronike Nr.9918, i ndryshuar). Përdorimi i metodologjisë benchmark për përcaktimin e tarifave të terminimit ka gjeneruar rezultate efikase në përcaktimin e tarifave të terminimit. Në rekomandimin e KE (2009/396/EC) i rekomandohet autoriteteve rregullatore mundësia e aplikimit të një metode alternative (siç është metoda benchmark) për vendet që nuk kanë mundësi të implementojnë modelin e kostove LRIC për arsye të burimeve të kufizuara. AKEP do të vijojë me përdorimin e metodës së rregullimit sipas tarifës mesatare në vendet e BE/rajonit (benchmark) për përcaktimin e tarifave të terminimit në rrjetet fikse (FTR).
36. Tranzitimi i thirrjeve shërben për të lidhur dy rrjete që nuk kanë lidhje direkte me njëri-tjetrin apo kur kjo lidhje direkte nuk konsiderohet ekonomike nga palët. Për tranzitimin e thirrjeve kombëtare One Albania (ish Albtelecom) aktualisht është operator me FNT, mbi të cilin ka masa rregullatore përfshirë dhe kontrollin për tarifat e tranzitimit, të cilat rregullohen nga AKEP.
37. Ky treg është konsideruar si treg i nevojshëm për tu analizuar dhe vlerësuar për FNT, pasi është aplikuar testi i 3 kritereve në analizat pararendëse, si një imponim nga Rregullorja e Analizës së Tregut të AKEP, që nga momenti që është hequr nga lista e tregjeve të nevojshme për ndërhyrje ex-ante nga BE dhe mbi këtë bazë është analizuar dhe vlerësuar.
38. Tre kriteret e testit të aplikuar dhe në nevojshme për ri-vlerësim në mënyrë sintetike janë:
- i. Barriera të larta hyrjeje në treg: Tregu duhet të karakterizohet nga barriera të larta hyrjeje që pengojnë konkurrencën efektive.
 - ii. Priorja për konkurrencë e pamjaftueshme: Struktura e tregut duhet të tregojë se nëse hiqet rregullimi, konkurrenca nuk do të zhvillohet në mënyrë të kënaqshme brenda një periudhe të arsyeshme kohore.
 - iii. Rregullimi ex-post nuk është i mjaftueshëm: Vetëm mjetet juridike të zbatimit të ligjit të konkurrencës (rregullimi ex-post) nuk janë të mjaftueshme për të adresuar problemet e konkurrencës në treg.
39. Nga analiza e tre kritereve rezulton se dy prej tyre nuk plotësohet dhe në përputhje me rregulloren e analizës së tregut dhe rekomandimet e KE, tregu me shumicë të shërbimit tranzit të thirrjeve telefonike kombëtare në rrjetet telefonike publike të ofruara nga vendndodhje fikse, nuk plotëson testin e tre kritereve dhe nuk konsiderohet si treg i justifikueshëm për ndërhyrje ex-ante, rrjedhimisht konstatohet se: Në tregun përkatës të tranzitimit të thirrjeve kombëtare nuk ka dominancë nga asnjë prej ofruesve të shërbimit të tranzitit kombëtar për thirrjet e telefonisë fikse.
40. Nga sa arsyetuar nga, si dhe në mbështetje të të dhënave statistikore të cituara më sipër, One Albania (ish- Albtelecom) vlerësohet të ketë humbur statusin e fuqisë së ndjeshme. Në bazë të përcaktimeve të ligjit 54/2024, rregullores së analizës së tregut dhe direktivave dhe

rekomandimeve të BE/BEREC, propozohet që detyrimet ndaj sipërmarrësit One Albania (ishAlbtelecom) për FNT në këtë treg të përcaktuara në analizën pararendëse propozohet të hiqen. Heqja e këtyre detyrimeve propozohet të bëhet pas marrjes së vendimit për FNT dhe masat rregulluese për One Albania (ish- Albtelecom) sipas konkluzioneve të versionit final të kësaj analize tregu, pas këshillimit publik.

41. Në pikën 2, të nenit 92 të ligjit 54/2024, parashikohet se kur një sipërmarrës përcaktohet se ka fuqi të ndjeshme në një treg përkatës, mbi bazën e një analize tregu, të kryer në përputhje me këtë ligj, AKEP-i, sipas rastit, vendos detyrimet e përcaktuara në nenet 93 deri në 99 dhe në nenet 101 dhe 106 të këtij ligji. Në përputhje me objektivat e nenit 5 të këtij ligji, dhe bazuar në parimin e proporcionalitetit, AKEP-i zgjedh mënyrën më efikase dhe me sa më pak ndërhyrje për adresimin e problemeve të evidentuara në analizën e tregut.
42. Pika 3 e Nenit 92 të ligjit 54/2024, përcakton midis të tjerave se AKEP-i vendos detyrimet e përcaktuara në nenet 93 deri 99, 101 dhe 106 të këtij ligji, vetëm për sipërmarrësit që janë përcaktuar me fuqi të ndjeshme në treg, në përputhje me pikën 2 të këtij neni, dhe pa cenuar:
 - a) parashikimet për aksesin sipas kreut XII të këtij ligji;
 - b) nenet 58 dhe 36 të këtij ligji, si dhe çdo angazhim që sipërmarrësi që merr të drejtat e përdorimit, ka bërë në kuadrin e një procesi të rinovimit të autorizimit ose përpara dhënies së autorizimit, ose, sipas rastit, ndaj ftesës për aplikim për të drejtat e përdorimit, nenet 135 dhe 145 të këtij ligji dhe dispozitat përkatëse të kreut XIX të këtij ligji, që përmbajnë detyrime ndaj sipërmarrësve, të ndryshme nga ato të përcaktuara si me fuqi të ndjeshme në treg; ose
 - c) nevojën për të përmbushur angazhimet ndërkombëtare.
43. Pika 3, e nenit 90 të ligjit 54/2024, parashikon se kur AKEP-i arrin në përfundimin se një treg përkatës nuk e justifikon vendosjen e detyrimeve rregullatore, në përputhje me procedurën e pikave 1 dhe 2 të këtij neni, ose kur kushtet e parashikuara në pikën 5 të këtij neni, nuk përmbushen, AKEP-i nuk vendos ose nuk mban ndonjë detyrim specifik rregullator në përputhje me nenin 92 të këtij ligji. AKEP-i heq detyrimet e vendosura ndaj sipërmarrësit në tregun përkatës, duke siguruar që palët e ndikuara nga ky vendim të njoftohen në një periudhë të përshtatshme kohore.
44. Në bazë të analizës së kryer për tregjet e telefonisë fikse, rezulton se: Sipërmarrësi One Albania sh.a vlerësohet se përmbush kushtet për t'u shpallur me FNT në: Tregun me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetin publik telefonik One Albania të ofruar nga vendndodhje fikse.
45. AKEP gjykon se karakteristikat e tregjeve me shumicë nga FNT e One Albania për terminimin e thirrjeve kombëtare ruajnë të njëjtën natyrë me ato të identifikuara në analizën e mëparshme, kështu që ndaj operatorit me FNT One Albania propozohet që vendosen detyrimet si më poshtë vijon:
 - i. Detyrimi i transparencës (Neni 93);
 - ii. Detyrimi i Mosdiskriminimit (neni 95);
 - iii. Detyrimi për akses dhe përdorim të elementeve specifike të rrjetit dhe faciliteteve shoqërues (Neni 98);
 - iv. Tarifa e Terminimit (Neni 100).
46. Përveç detyrimeve të cituara më sipër, për One Albania propozohet të zbatohë dhe detyrimet e

Ligjit 54/2024 për Marrëveshjet e Aksesit të parashikuara në nenin 94 të këtij ligji, përfshirë afatet kohore të dhënies së ofertës së aksesit kërkuesve dhe dorëzimin në afat të MI-ve dhe publikimin/përditësimin e RIO. Detajimi i detyrimeve të operatorëve me FNT në lidhje me interkoneksionin, si edhe RIO janë pjesë e rregullores të Aksesit dhe Interkoneksionit.

47. One Albania duhet të vazhdojë të publikojë gjithashtu marrëveshje të Nivelit të Shërbimit (Service Level Agreement-SLA), si dhe Tregues Kryesorë të Performancës (Key Performance Indicators - KPI) për interkoneksionin sipas përcaktimeve të Rregullores të Aksesit dhe Interkoneksionit.
48. Në kushtet e de-rregullimit të tregut me shumicë i shërbimit tranzit të thirrjeve telefonike kombëtare në rrjetet telefonike publike të ofruara nga vendndodhje fikse, atëherë detyrimet aktuale të vendosura ndaj operatorit One Albania (ish-Albtelecom) nga analizat pararendëse, propozohet të hiqen. Afati për tërheqjen e masave rregullatore në fuqi, përcaktohet në vendimin e KD-se, sipas përcaktimeve të ligjit 54/2024, heqja e detyrimeve bëhet efektive pas marrjes së vendimeve të AKEP (në versionin final të analizës dhe vendimmarrjes përkatëse pas përfundimit të kështillimit publik të këtij dokumenti, si dhe të qëndrimeve përkatëse që do të vlerësohen mbi propozimet e paraqitura në këtë dokument).
49. AKEP ka vlerësuar nëpërmjet analizës, që operatorët alternativë të rrjeteve të telefonisë fikse plotësojnë kushtet për FNT për terminimin e thirrjeve në rrjetet e tyre individuale. Në lidhje me masat rregullatore/detyrimet për FNT të këtyre operatorëve AKEP gjykon që të kenë të njëjtat detyrime të vendosura edhe në analizën e tregut të kryer në vitin 2018:
- i. Detyrimi i transparencës (Neni 93);
 - ii. Detyrimi i Mosdiskriminimit (neni 95);
 - iii. Detyrimi për akses dhe përdorim të elementeve specifike të rrjetit dhe faciliteteve shoqërues (Neni 98);
 - iv. Tarifa e Terminimit (Neni 100).
- Detyrimi i mosdiskriminimit përfshin ndalimin e aplikimit të tarifave të ndryshme të terminimit të thirrjeve hyrëse kombëtare për operatorë të ndryshëm kombëtar origjinues të thirrjeve të terminuara në rrjetin e operatorit alternativ. Pra nëpërmjet këtij detyrimi një operator alternativ nuk mund të aplikojë tarifa të ndryshme terminimi për operatorë të ndryshëm si celulare ashtu edhe fikse. AKEP, si edhe në analizat e mëparshme gjykon që operatorët alternativë të mos kenë detyrim për publikimin e ofertës referencë të interkoneksionit, pasi kjo masë nuk është e nevojshme dhe do të ishte jo-proporcionale.
 - Detyrimi i transparencës përfshin publikimin nga operatori alternativ të tarifës/tarifave të terminimit në rrjetin e tij si dhe të adresës së pikës së interkoneksionit me këtë rrjet. Në kushtet e mos-vendosjes së detyrimit për publikim RIO ky detyrim gjykohet i nevojshëm për zbatimin e mos-diskriminimit në tarifa. Detyrimi i dhënies akses për interkoneksion është detyrim që operatorët e rrjeteve publike telefonike të japin akses për terminimin në rrjetet e tyre me qëllim realizimin e interkoneksionit të rrjeteve publike telefonike.
 - AKEP propozon që tarifat e terminimit të thirrjeve kombëtare në rrjetet e operatorëve që ofrojnë shërbimin e telefonisë fikse të rishikohen sipas vlerave dhe afateve të mëposhtme, ku për përcaktimin e tarifave të terminimit është përdorur tarifa e përcaktuar në rregulloren e BE 2021/654 (Commission Delegated Regulation (EU) 2021/654), si edhe krahasimi me tarifat mesatare të vendeve të rajonit.



50. Sa më sipër, AKEP ka ngritur disa pyetje rreth këtij dokumenti për Këshillim Publik, si vijon:
51. *Cili është opiniononi juaj për stadin aktual të tarifave të terminimit të thirrjeve kombëtare të telefonisë fikse dhe reduktimin e përshkallëzuar sipas metodologjisë së benchmarkut të vendeve të BE-së dhe rajonit?*
52. Lidhur me pyetjen e parë, tarifat e terminimit të thirrjeve kombëtare të telefonisë fikse në Shqipëri kanë shënuar rënie të vazhdueshme vitet e fundit, por mbeten në disa raste mbi nivelet mesatare të BE/rajonit; pra, reduktimet e propozuara që përdorin metodologjinë e benchmark-ut me vendet e BE dhe të rajonit duken të arsyeshme. Vlerësohet se i një glide-path i justifikuar duhet të jetë i orientuar drejt kostos dhe në mbikëqyrje dhe për efektet apo reflektimin në ofertat pakicë.
53. *Çfarë mendoni në lidhje me ecurinë e tregut të telefonisë fikse në Shqipëri, a pritet të ketë ndryshime në pjesët e këtij tregu?*
54. Lidhur me pyetjen e dytë, tregu pakicë i telefonisë fikse ka pasur tkurrje të numrit të abonentëve dhe të volumit të thirrjeve (trend 2018–2024), dhe pjesa e të ardhurave nga fiksi ka pësuar ndryshime strukturore për shkak të konvergjencës me shërbimet broadband dhe ofertave të integruara. Kjo pritet të vazhdojë: pjesa e tregut për shërbimet tradicionale fikse do të ulet, ndërsa shërbimet të cilat përfshijnë broadband/VoIP mund të zënë më shumë hapësirë. Prandaj priten ndryshime në pjesët e tregut (veçanërisht për operatorin incumbent vs alternativët). Vlerësohet se një monitorim i vazhdueshëm i ndarjes së tregut dhe hyrjeve/daljeve të operatorëve është i nevojshëm.
55. *A jeni dakord me përfundimet e AKEP për përkufizimin e tregut përkatës të terminimit të thirrjeve në rrjetet individual fikse?*
56. Lidhur me pyetjen e tretë, përkufizimi i tregut si “terminimi i thirrjeve në rrjete publike telefonike individuale të ofruara nga vendndodhje fikse”, është në përputhje me praktikën e Komisionit Evropian/BEREC dhe me natyrën teknike të shërbimit të terminimit. Ky përkufizim i lejon rregullatorit analizën e FNT për secilin rrjet individual, gjë që është e arsyeshme kur ekzistojnë dallime strukturore dhe të qasjes midis operatorëve.
57. *A mendoni se të gjithë operatorët aktivë të rrjeteve telefonike publike fikse, përmbushin kriteret për FNT në terminimin e thirrjeve në rrjetet e tyre individuale?*
58. Lidhur me pyetjen e katërt, pavarësisht se në tregun përkatës të terminimit të thirrjeve secili operator i rrjetit të telefonisë individuale të ofruar nga vendndodhje fikse është me fuqi të ndjeshme në treg pasi është monopolist në ofrimin e terminimit të thirrjeve në rrjetin e vet, nuk është realist të thuhet se “të gjithë” operatorët përmbushin kriteret për FNT. Operatorët alternativë me pjesë të vogla tregu dhe varësi nga infrastrukturat e të tjerëve zakonisht nuk plotësojnë kriteret për FNT prandaj vlerësohet për një aplikim të diferencuar të masave dhe identifikim të qartë të operatorëve që plotësojnë testin e FNT.
59. *A mendoni se në kushtet aktuale dhe në përputhje me gjetjet nga evidenca statistikore të referuara në dokument, tregu i tranzitimit të thirrjeve kombëtare të telefonisë fikse nuk është e nevojshme të ketë ndërhyrje ex-ante, pra ky treg duhet të jetë i de-rregulluar?*

60. Lidhur me pyetjen e pestë, bazuar në evidencën statistikore dhe analizën e kryer nga AKEP për periudhën 2018–2024, vërehet se tregu i tranzitimit të thirrjeve fikse ka pësuar ndryshime të ndjeshme strukturore. Konkretisht, pjesa e tregut e One Albania ka rënë ndjeshëm, ndërkohë që operatorë alternativë kanë hyrë dhe janë bërë aktivë në këtë treg, duke siguruar një nivel të mjaftueshëm konkurrence. Aktualisht, nuk identifikohen barrierat ligjore apo strukturore të hyrjes që do të justifikonin mbajtjen e këtij tregu nën rregullim ex-ante. Në këto kushte, duke qenë se tregu nuk plotëson më testin e tre kritereve, mendojmë se nuk është e nevojshme ndërhyrja ex-ante dhe se tregu i tranzitimit të thirrjeve kombëtare fikse duhet të de-rregullohet.
61. *A mendoni se çdo mosmarrëveshje e mundshme në tregun e tranzitit të thirrjeve kombëtare të telefonisë fikse është e mundur të adresohet për zgjidhje nga rregullatori i fushës AKEP dhe se instrumentet ligjore sigurojnë zgjidhje efikase në raste hipotetike të mosmarrëveshjeve të mundshme?*
62. Lidhur me pyetjen e gjashtë, po, mosmarrëveshjet e mundshme në tregun e tranzitimit të thirrjeve fikse mund të adresohen nga AKEP përmes kuadrit ligjor ekzistues, i cili parashikon mekanizma efektivë për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve ndërmjet operatorëve.
63. *Çfarë mendoni për masat rregullatore të propozuara në këtë dokument për terminimin e thirrjeve kombëtare në rrjetet fikse?*
64. Lidhur me pyetjen e shtatë: Masat rregullatore të propozuara nga AKEP për terminimin e thirrjeve kombëtare në rrjetet fikse janë të arsyeshme dhe të balancuara, duke siguruar konkurrencë efektive, qasje të barabartë për operatorët alternativë dhe transparencë në tarifat e terminimit. Ato adresojnë fuqinë e ndjeshme të operatorit dominues dhe barrierat për hyrje, ndërkohë që ruajnë interesin e konsumatorëve.
65. *Cili është opinionimi juaj në lidhje me skemën e re të reduktimit të FTR të të gjitha rrjeteve fikse?*
66. Lidhur me pyetjen e tetë: Skema e re e reduktimit të FTR të të gjitha rrjeteve fikse është e arsyeshme dhe pozitive, pasi promovon konkurrencë efektive, çmime më të ulëta për përdoruesit si dhe tarifat e terminimit janë të unifikuara (simetrike për të gjithë operatorët fiks).
67. Edhe pse dokumenti i AKEP “Analizë e tregut të telefonisë fikse: tregjet me shumicë të terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike nga vendndodhje fikse”, analizon tregjet me shumicë të terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve fikse, çdo vendim mbi tarifat në nivel shumice ka pasoja të drejtpërdrejta në tregun e pakicës. Tarifat e shumicës përbëjnë një kosto hyrëse për operatorët dhe, si të tilla, ndikojnë në çmimet që u ofrohen konsumatorëve finalë. Ulja e tarifave të shumicës duhet të shoqërohet me një monitorim të kujdesshëm për të siguruar që përfitimet të reflektohen tek konsumatorët finalë dhe jo të mbeten thjesht në nivelin e operatorëve.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, shkronja (d), nenin 26 dhe nenin 70 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

VENDOSI:



I. Ti rekomandojë Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare, që gjatë zbatimit të masave të parashikuara në dokumentin “Analizë e tregut të telefonisë fikse: tregjet me shumicë të terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetet telefonike publike nga vendndodhje fikse”, të ketë në vëmendje ndikimin që reduktimi i kostove të shumicës mund të prodhojë në tregun e pakicës, me qëllim sigurimin që përfitimet e rregullimit të reflektohen edhe në interes të konsumatorit final.

II. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS

Leida MATJA () Zv/Kryetar	Durim KRAJA () Anëtar	Fatjola DELIJA () Anëtar
Denar BIBA () Kryetar 		